

Keski-Suomen Aikajana III/2021

Katsaus Keski-Suomen elinkeinoelämän kehitykseen

Yhteenveto maaliskuun 2021 loppuun ulottuvista tiedoista

- Vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä yritysten liikevaihdot osoittivat maltillista toipumista edeltävästä koronavuodesta. Keski-Suomessa yritysten yhteenlaskettu liikevaihto jäi kuitenkin 3 % edellisvuoden alun tasosta. Työmarkkinoiden odotetaan elpyvän talouskehityksen vauhdittuessa.
- Keski-Suomen yritysten yhteenlasketun vientiliikevaihdon lasku jatkui edelleen vuoden 2021 alussa. Tuotannon päättyminen UPM:n Jämsän Kaipolan paperitehtaalla heijastuu selvästi maakunnan vientiin. Samalla teknologiateollisuus on noussut Keski-Suomen suurimmaksi vientisektoriksi. Teknologiateollisuuden liikevaihdon ja viennin kehitys poikkeaa täysin metsäteollisuudesta. Teknologiateollisuus ylsi koronavuonnakin kasvuun.
- Keski-Suomessa tukku- ja vähittäiskauppa on ollut korona-ajan menestyjä. Alan liikevaihto kasvoi hienoisesti vuonna 2020 ja alkuvuodelta 2021 kirjattiin jo 4 % kasvua edellisvuodesta. Keski-Suomessa kaupan ala on pärjännyt koko maata paremmin.
- Koronan kurittaman palvelualan liikevaihto on ollut kasvusuunnassa kevään 2020 romahduksen jälkeen. Vuoden 2020 alkuvuoden tasoa ei kuitenkaan ole vielä saavutettu. Yksityisiin palveluihin sisältyvä matkailuala on kokenut mittavat menetykset eivätkä matkailua suitsivat rajoitukset ole mahdollistaneet alan merkittävää toipumista tarkastelujaksolla.
- Seutukunnista vahvinta yritysten liikevaihdon kehitys oli alkuvuonna 2021 Äänekosken (+15 % edellisvuodesta) ja Saarijärvi-Viitasaaren seuduilla (+11 %). Nämä seudut ylsivät koko maassa neljän eniten liikevaihtoaan kasvattaneen seudun joukkoon. Myös Keuruun seudulla liikevaihdot kasvoivat 3 %. Jyväskylän seudulla liikevaihdot pysyttelivät edellisvuoden alun tasolla. Joutsaan kirjattiin 2 % laskua. Kaipolan tehtaan lakkauttamisen vaikutusten realisoituessa Jämsässä liikevaihto väheni lähes kolmanneksella.

KESKI-SUOMEN LIITTO

KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI

JYVÄSKYLÄ

ÄÄNEKOSKI

 KEULINK

 Saarijärvi

 Witas Oy

Karstulanseutu.
Kehittämisyritys

JÄMSÄ

Yritysten liikevaihdon, viennin ja henkilöstömäärän kehitys 2015-2021/Q1

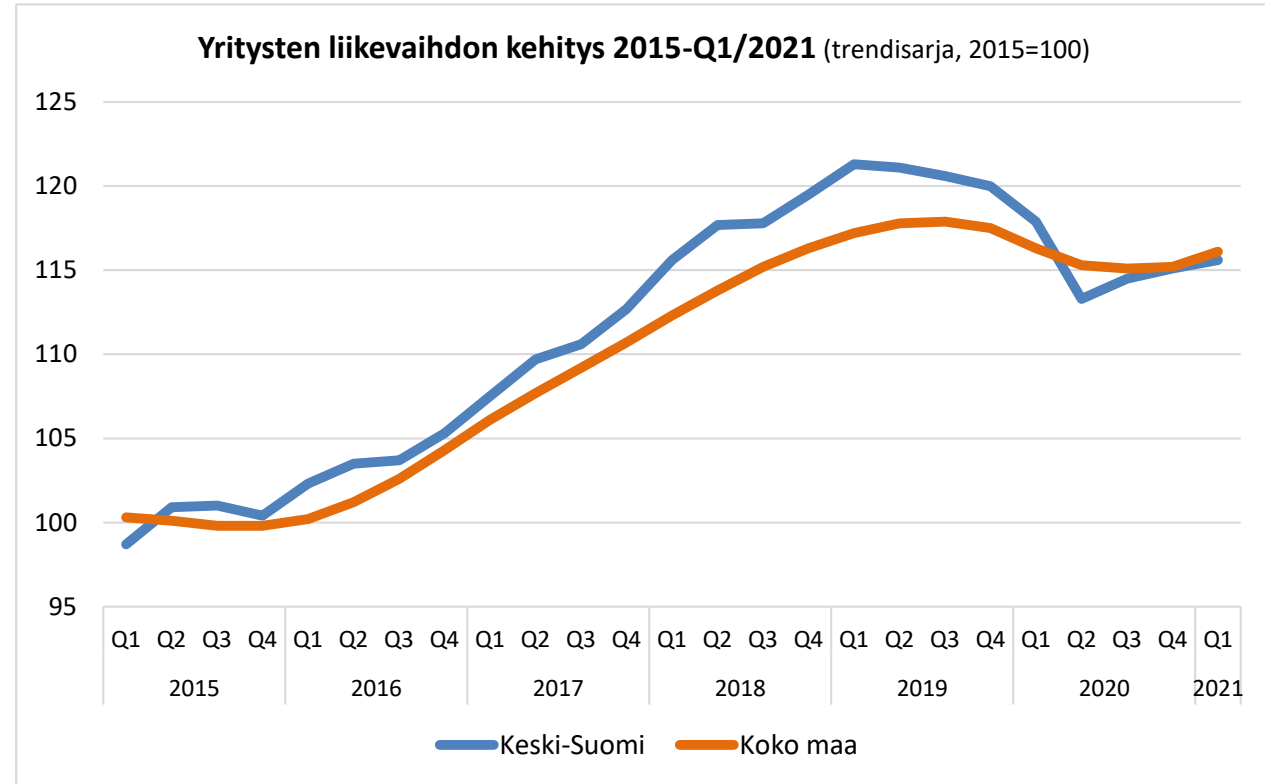
Keski-Suomen Aikajana III/2021: Yritysten liikevaihto

Keski-Suomen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kääntyi laskuun vuoden 2019 lopulla. Koronapandemia jyrkensi laskua entisestään. Vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä yritysten liikevaihdot osoittivat maltillista toipumista edeltävästä koronavuodesta. Vielä ei kuitenkaan ylletty edellisvuoden alun tasolle – aikaan ennen korona-aikaa.

Maailmanlaajuisesti koronapandemian uusi aalto hidasti talouden kasvua alkuvuodesta.

Vuosimuutos

	Keski-Suomi	Koko maa
2020	-4,4 %	-4,2 %
2021/Q1	-3,0 %	0,1 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

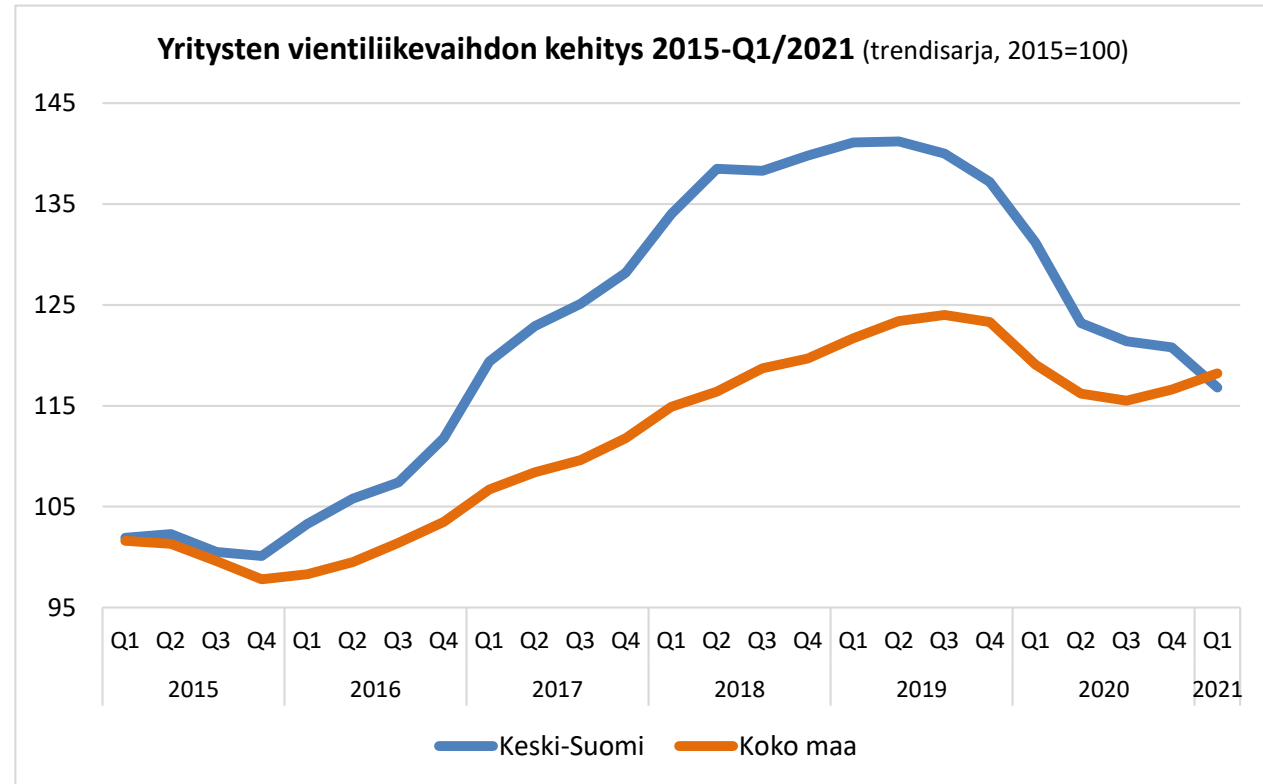
Keski-Suomen Aikajana III/2021: Yritysten vienti

Jo vuonna 2019 alkanut Keski-Suomen yritysten yhteenlasketun vientiliikemäärän lasku jatkui edelleen vuoden 2021 alussa.

Tuotannon päättyminen UPM:n Jämsän Kaipolan paperitehtaalla heijastuu voimakkaasti maakunnan vientiliikemäärään. Samalla teknologiateollisuus on noussut Keski-Suomen suurimmaksi vientisektoriksi.

Vuosimuutos

	Keski-Suomi	Koko maa
2020	-10,9 %	-7,6 %
2021/Q1	-14,4 %	0,5 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

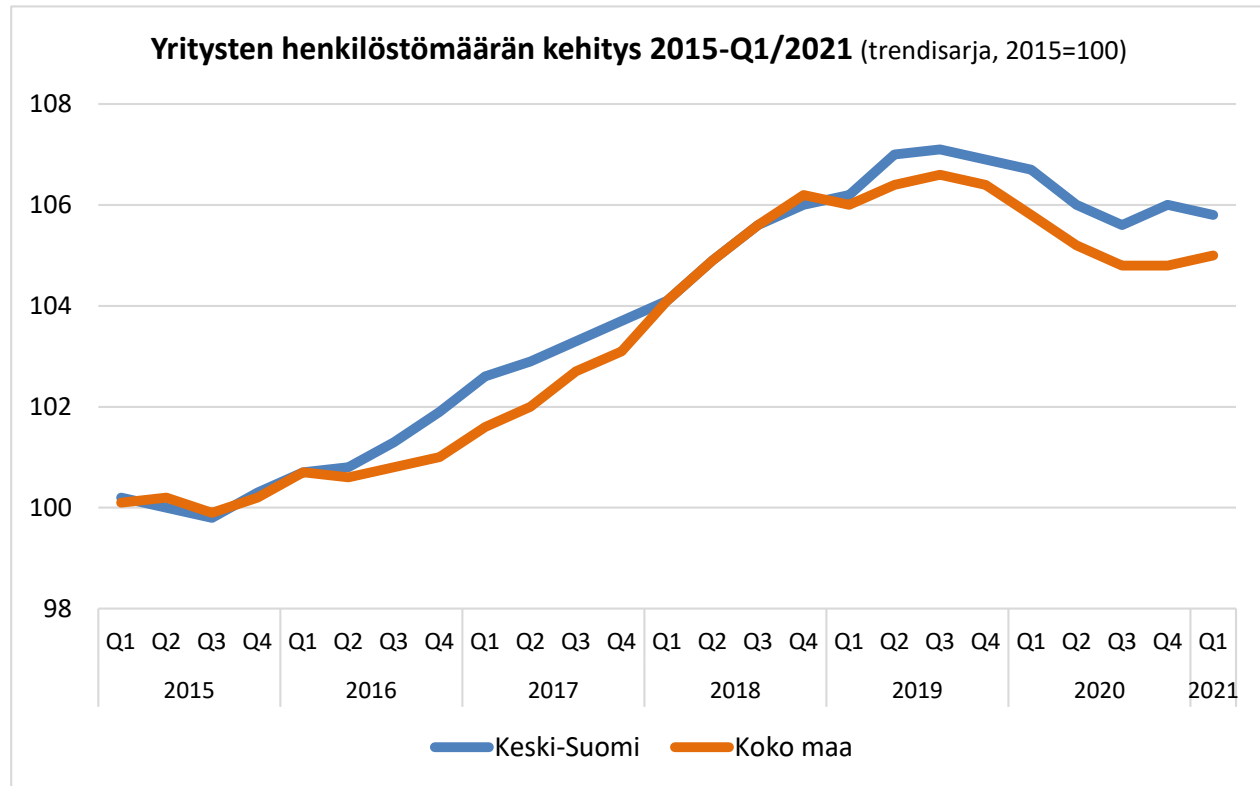
Keski-Suomen Aikajana III/2021: Yritysten henkilöstömäärä

Talouden hillitty toipuminen ei vielä merkittävästi heijastunut yritysten henkilöstömäärään vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä. Keski-Suomessa henkilöstömäärä oli 1,4 % alhaisempi kuin ennen korona-aikaa. Työmarkkinoiden odotetaan elyvän talouskasvun päästessä täyteen vauhtiin.

Huolestuttavan paljon lisääntynyt pitkäaikaistyöttömyys voi vaikeuttaa työllistymistä.

Vuosimuutos

	Keski-Suomi	Koko maa
2020	-2,7 %	-3,8 %
2021/Q1	-1,4 %	-1,3 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

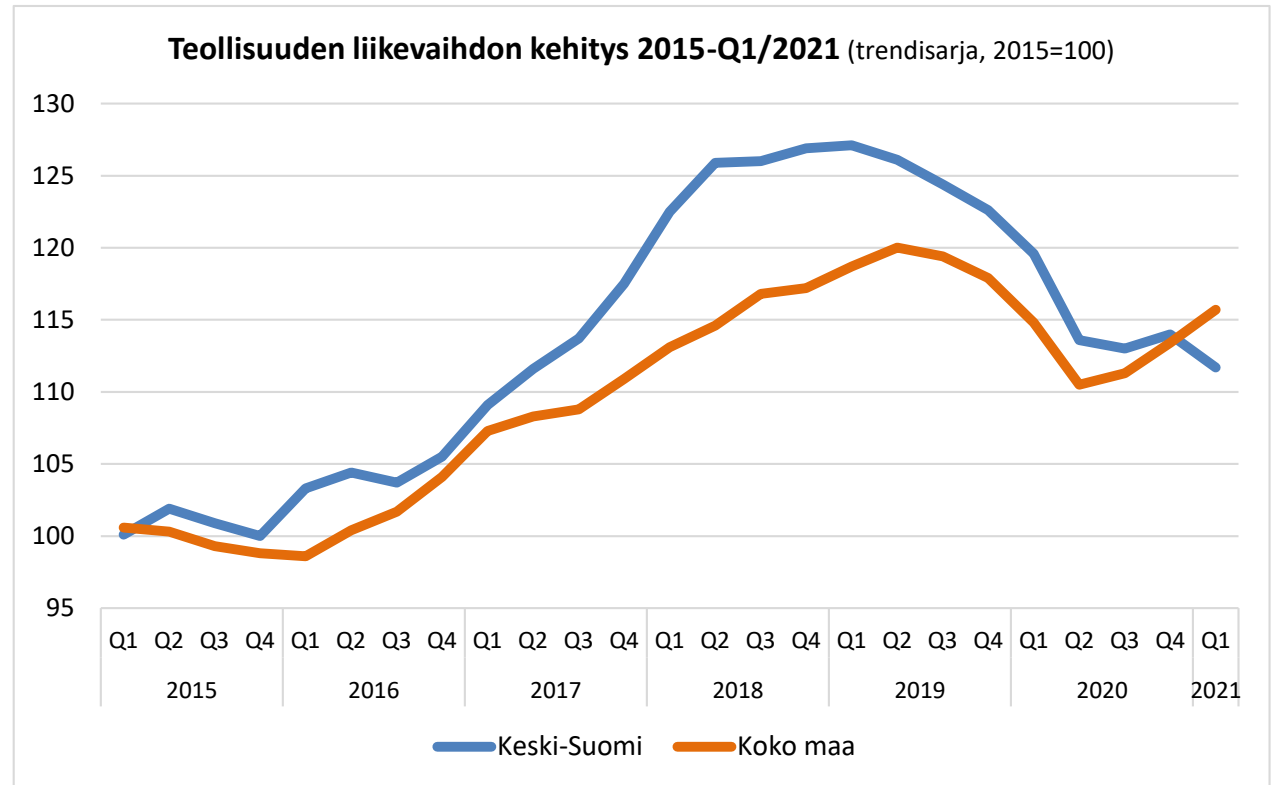
Toimialojen liikevaihdon kehitys 2015-2021/Q1

Keski-Suomen Aikajana III/2021: Teollisuuden liikevaihto

Keski-Suomen teollisuusyritysten yhteenlasketun liikevaihdon jo vuonna 2019 alkanut lasku jatkui edelleen. Koko maassa teollisuuden liikevaihto kääntyi kasvuun jo vuoden 2020 jälkipuoliskolla.

Vuosimuutos

	Keski-Suomi	Koko maa
2020	-7,2 %	-5,7 %
2021/Q1	-9,3 %	0,1 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2021: Teknologia- ja metsäteollisuus

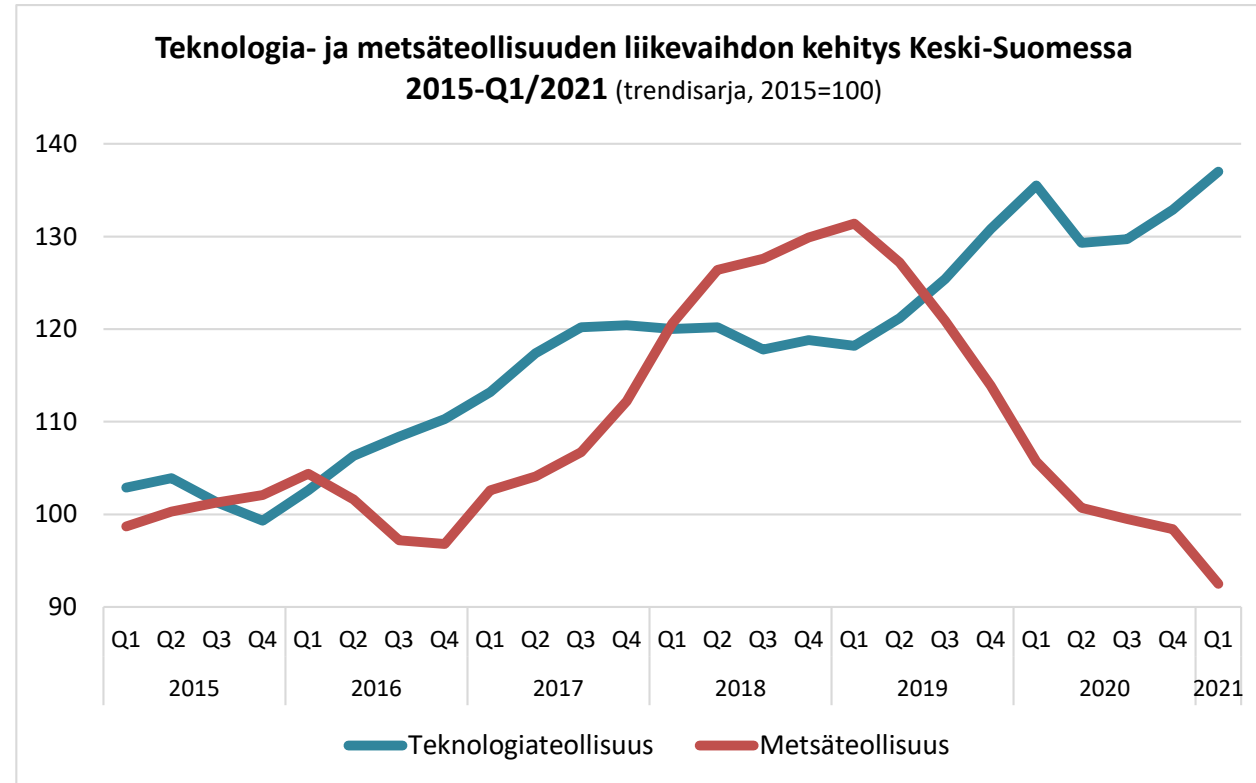
Keski-Suomen teollisuuden kehitykseen on vaikuttanut merkittävästi paperiteollisuuden vaikeudet, viimeisimpänä Kaipolan paperitehtaan alasajo. Sen sijaan sellun hyvä hintakehitys ja menekki on siivittänyt Äänekosken hyvää liikevaihtokehitystä alkuvuonna.

Maakunnan metsäteollisuuden liikevaihto väheni alkuvuonna roimasti vuoden takaisesta – siitäkin huolimatta, että vertailuajankohtaan osuivat liikevaihtoa rokottaneet työnseisaukset.

Teknologioteollisuuden liikevaihdon ja viennin kehitys poikkeaa metsäteollisuudesta. Teknologioteollisuus ylsi koronavuonnakin kasvuun. Useat keskisuomalaiset alan yritykset ovat raportoineet vahvoista tilauskannoista ja uusista tuotannollisista investoinneista.

Vuosimuutos

	Teknologia- teollisuus	Metsä- teollisuus
2020	8,8 %	-18,0 %
2021/Q1	-4,0 %	-15,5 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

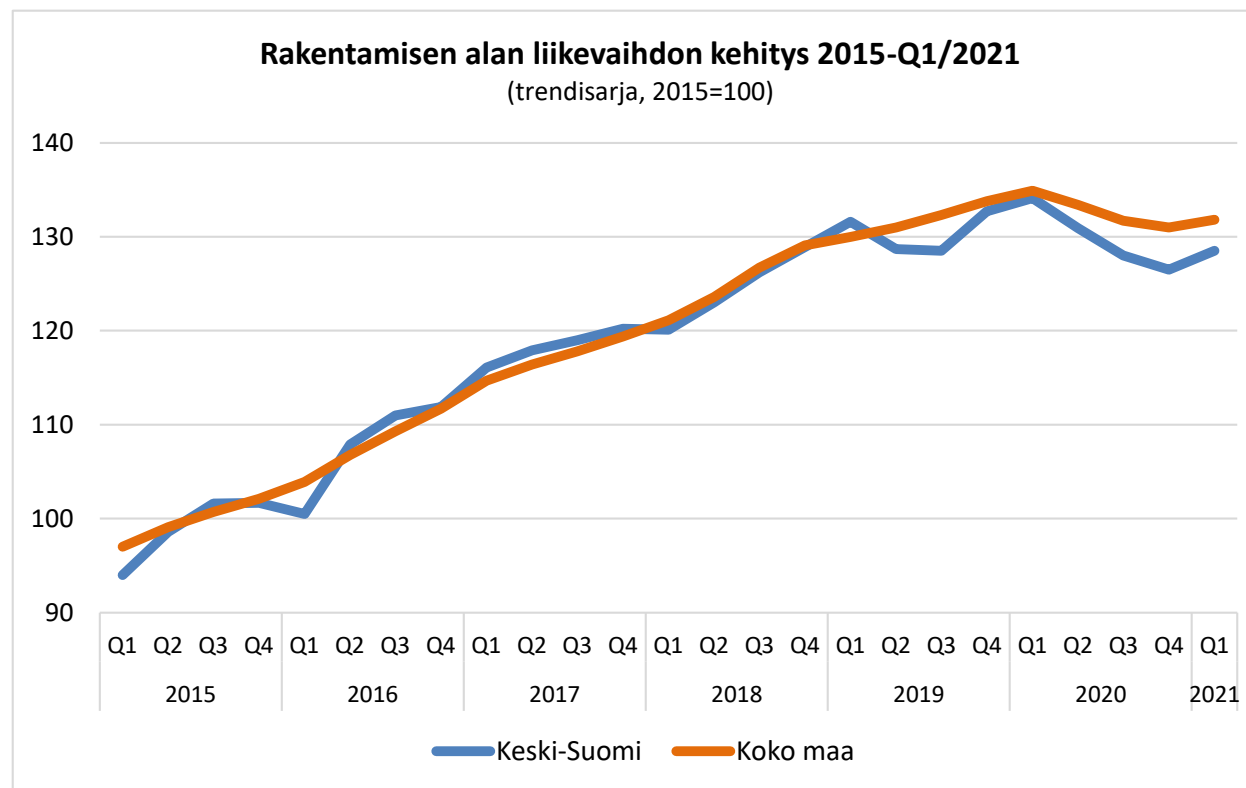
Keski-Suomen Aikajana III/2021: Rakentamisen alan liikevaihto

Rakentamisen alalla useita vuosia jatkunut liikevaihdon kasvu päättyi ja liikevaihto pysytteli lähes edellisvuoden tasolla Keski-Suomessa vuonna 2020. Mm. mittava sairaala Novan rakentaminen saatiin päätökseen syksyllä 2020.

Vuoden 2021 alussa rakentamisen alan liikevaihto oli vielä noin 5 % alhaisempi kuin edellisvuonna vastaavana aikana. Suunta on kuitenkin nouseva. Tätä tukee teollisuuden ja liikerakentamisen investoinnit, maarakentaminen sekä Jyväskylän asuntorakentaminen.

Vuosimuutos

	Keski-Suomi	Koko maa
2020	0,4 %	1,6 %
2021/Q1	-5,0 %	-5,2 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

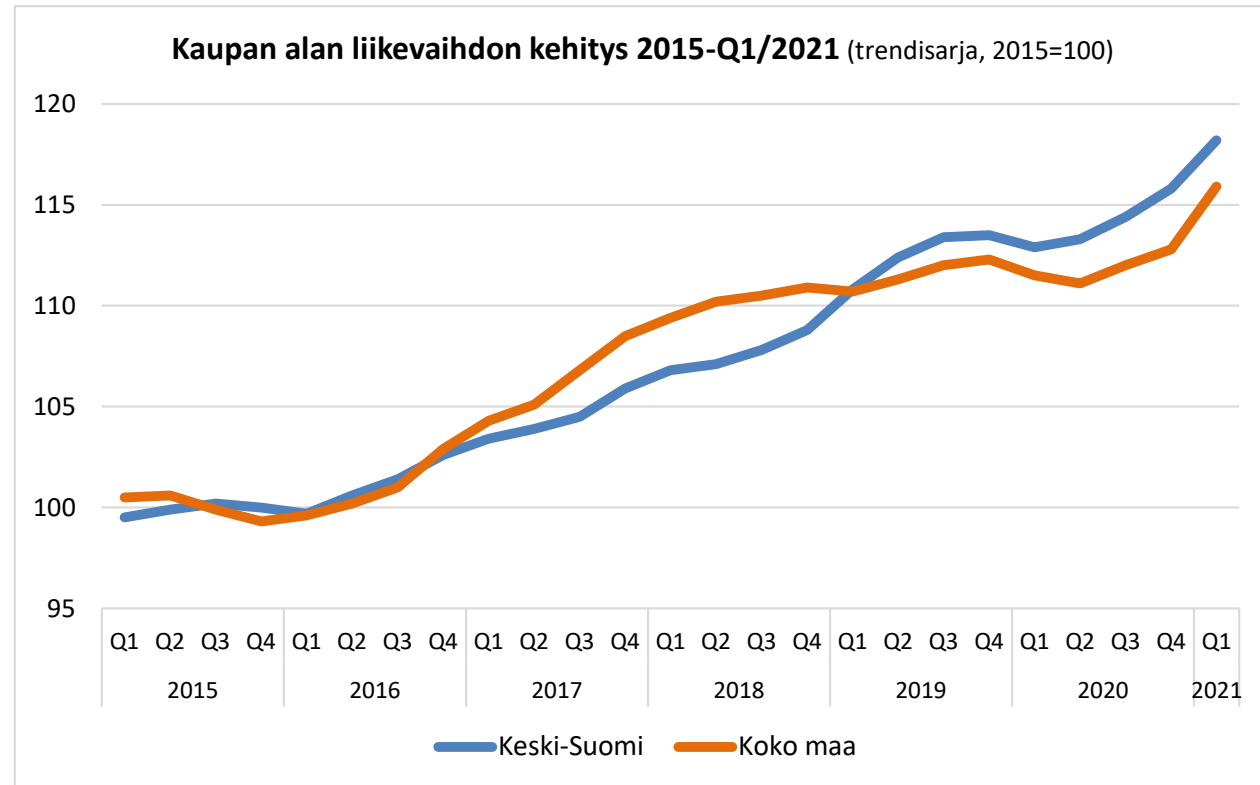
Keski-Suomen Aikajana III/2021: Tukku- ja vähittäiskaupan liikevaihto

Tukku- ja vähittäiskauppa selvisivät koronavuodesta 2020 hyvin, ja alkuvuonna 2021 liikevaihto kasvoi vahvasti edellisvuodesta. Keski-Suomessa kaupan ala on pärjännyt koko maata paremmin.

Suuret kauppaketjut ovat kertoneet hyvistä tuloksista. Päivittäistavarat, urheiluvälineet, kodintekniikka, rakennustarvikkeet ovat olleet kysytyjä, kun taas mm. vaatekauppa on ollut korona-ajan häviöjä.

Vuosimuutos

	Keski-Suomi	Koko maa
2020	0,4 %	-0,6 %
2021/Q1	4,1 %	3,3 %

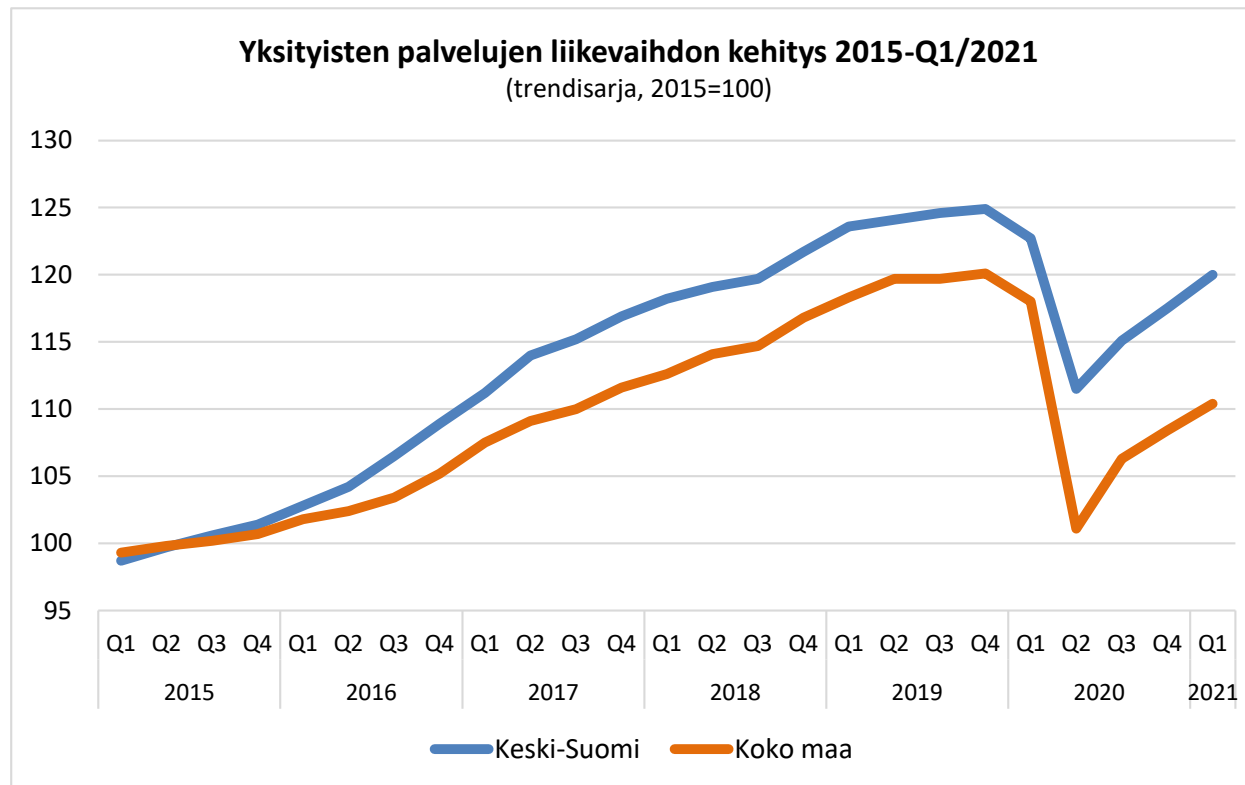
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2021: Yksityisten palvelualojen liikevaihto

Koronan kurittaman palvelualan liikevaihto on ollut kasvusuunnassa huhtikuun 2020 romahduksen jälkeen. Pandemiaa edeltävää tasoa ei kuitenkaan ole vielä saavutettu. Keski-Suomessa palvelualan liikevaihdon lasku on ollut koko maata pienempi.

Vuosimuutos

	Keski-Suomi	Koko maa
2020	-5,7 %	-9,0 %
2021/Q1	-2,0 %	-7,2 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Yksityisiin palveluihin sisältyy Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta; Informaatio ja viestintä; Kiinteistöala; Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta; Hallinto- ja tukipalvelutoiminta; Taiteet, viihde ja virkistys; sekä Muu palvelutoiminta.

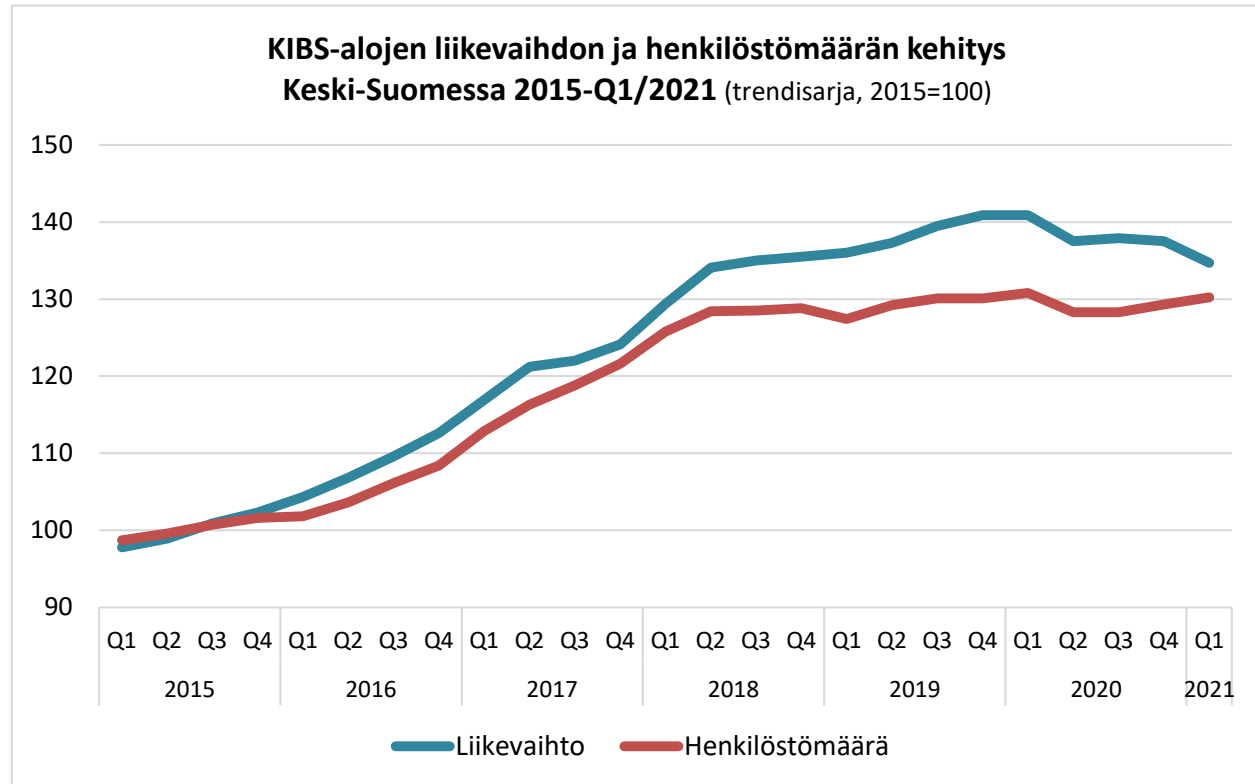
Keski-Suomen Aikajana III/2021: Osaamisintensiiviset liike-elämän palvelut (KIBS)

KIBS-ala on kasvanut vahvasti jo vuosia. Yritysten liikevaihto jatkoi maltillisessa kasvussa koronavuonnakin ja henkilöstömäärä pysyi ennallaan.

Vuoden 2021 alun liikevaihto oli kuitenkin selvästi miinusmerkkinen edellisvuoden alkuun verrattuna. Tämä kertonee osaltaan talouden ja asiakasyritysten varovaisesta toipumisesta. Klusteriin sisältyvät myös henkilöstövuokrauspalvelut, joihin vaikuttavat vahvasti talouden yleinen piristyminen, ja mm. matkailun, kaupan ja rakentamisen alan kehitys.

Vuosimuutos

	Liikevaihto	Henkilöstö
2020	1,2 %	0,2 %
2021/Q1	-9,3 %	-0,8 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

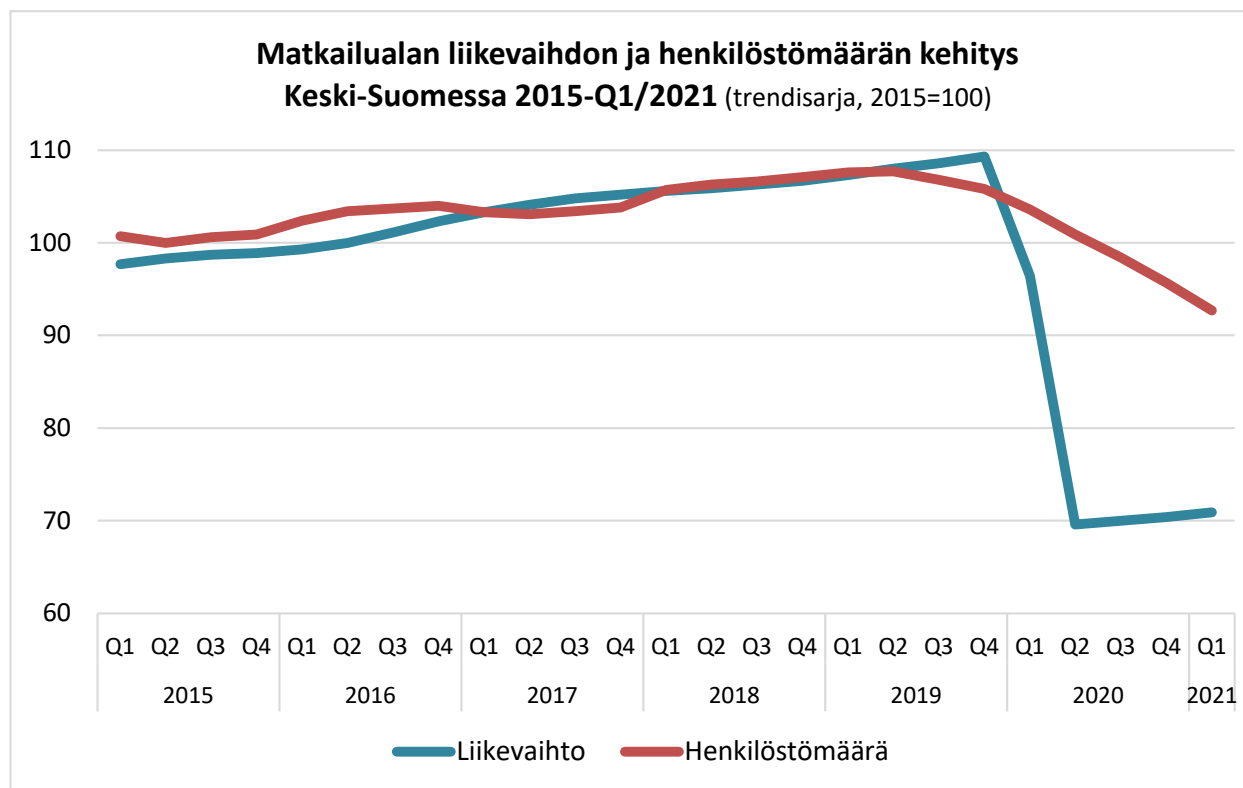
Keski-Suomen Aikajana III/2021: Matkailuala

Koronarajoitusten hiljentämä matkailu ajoi alan liikevaihdon rajuun pudotukseen. Matkailuala törmäsi koronaan ensimmäisten joukossa maaliskuussa 2020. Keski-Suomessa vuoden aikana liikevaihdosta hävisi kolmasosa ja henkilöstömäärää vähennettiin viidenneksellä.

Matkailua suitsivien rajoitusten myötä alan toipuminen on ollut hidasta. Alkuvuonna 2021 liikevaihto oli edelleen 25 % ja henkilöstömäärä 13 % alhaisempi kuin edellisvuoden alussa ennen korona.

Vuosimuutos

	Liikevaihto	Henkilöstö
2020	-32,1 %	-20,3 %
2021/Q1	-25,3 %	-13,3 %

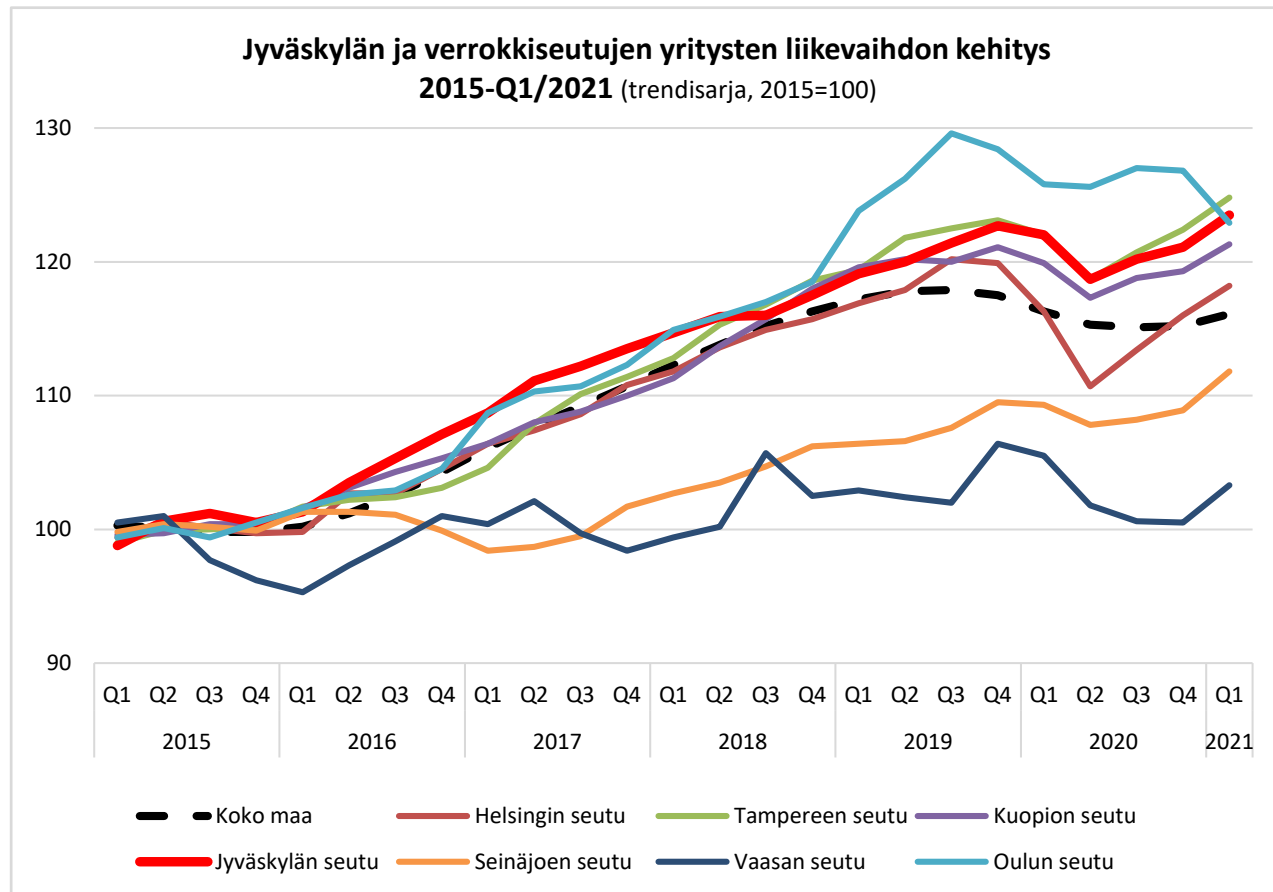
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Matkailuklusteri sisältää linja-autojen tilausliikenteen ja sisävesiliikenteen; hotellit, lomamökkien vuokrauksen ym. majoituspalvelut; matkan järjestäjien toiminnan; esittävät taiteet; urheilu- ja liikuntakeskukset; sekä hivi- ja teemapuistot.

Yritysten liikevaihdon kehitys seuduilla 2015-2021/Q1

Keski-Suomen Aikajana III/2021: Yritysten liikevaihto Jyväskylän seudulla

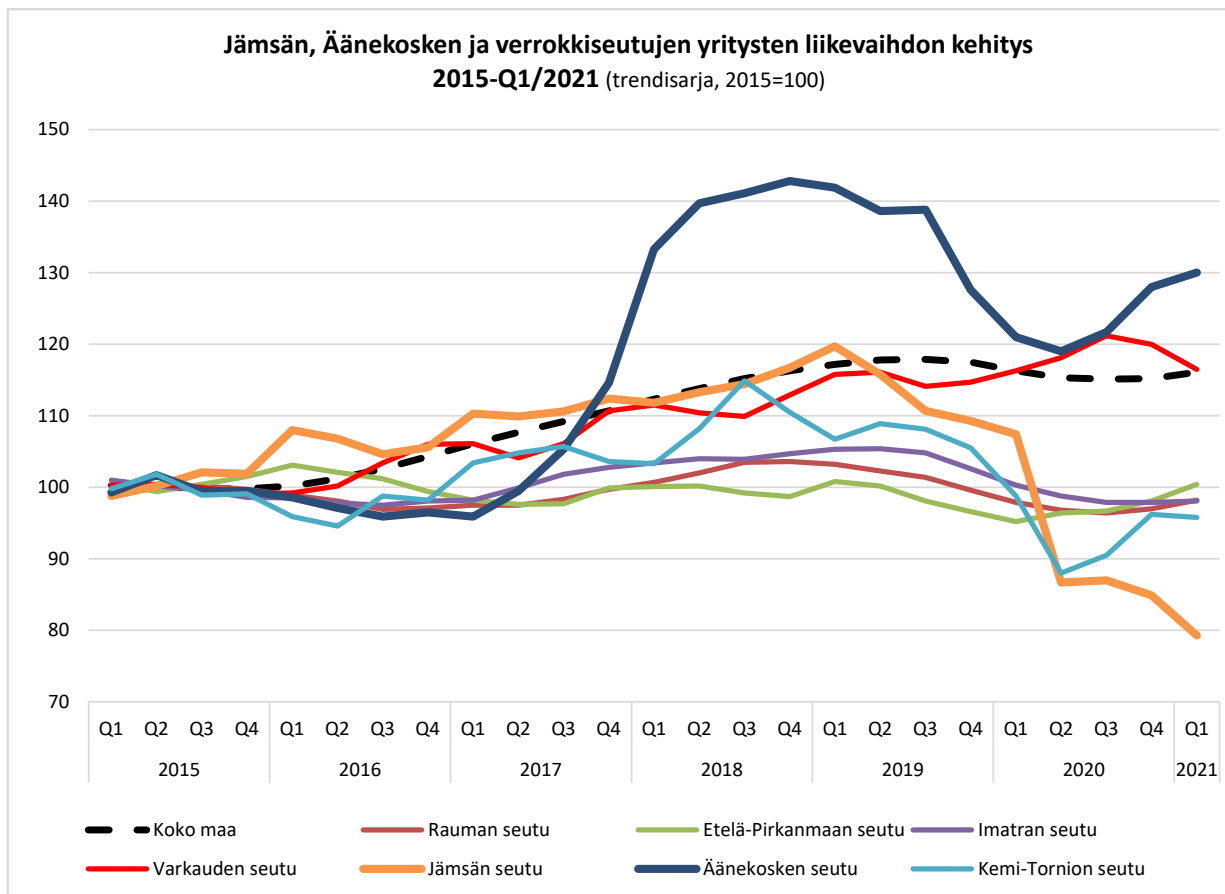
Vuosimuutos		
	2020	2021/Q1
Koko maa	-4,2 %	0,1 %
Jyväskylän sk	0,1 %	-0,6 %
Helsingin sk	-4,0 %	0,2 %
Tampereen sk	-0,5 %	1,0 %
Kuopion sk	-0,9 %	0,2 %
Seinäjoen sk	0,4 %	2,7 %
Vaasan sk	-2,3 %	-1,0 %
Oulun sk	-0,9 %	-2,7 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2021: Yritysten liikevaihto Jämsän ja Äänekosken seuduilla

Vuosimuutos		
	2020	2021/Q1
Koko maa	-4,2 %	0,1 %
Jämsän sk	-19,2 %	-32,0 %
Äänekosken sk	-12,2 %	14,6 %
Rauman sk	-5,7 %	1,6 %
Etelä-Pirkanmaan sk	-2,0 %	4,5 %
Imatran sk	-9,4 %	7,6 %
Varkauden sk	4,8 %	-3,6 %
Kemi-Tornion sk	-12,5 %	-5,1 %

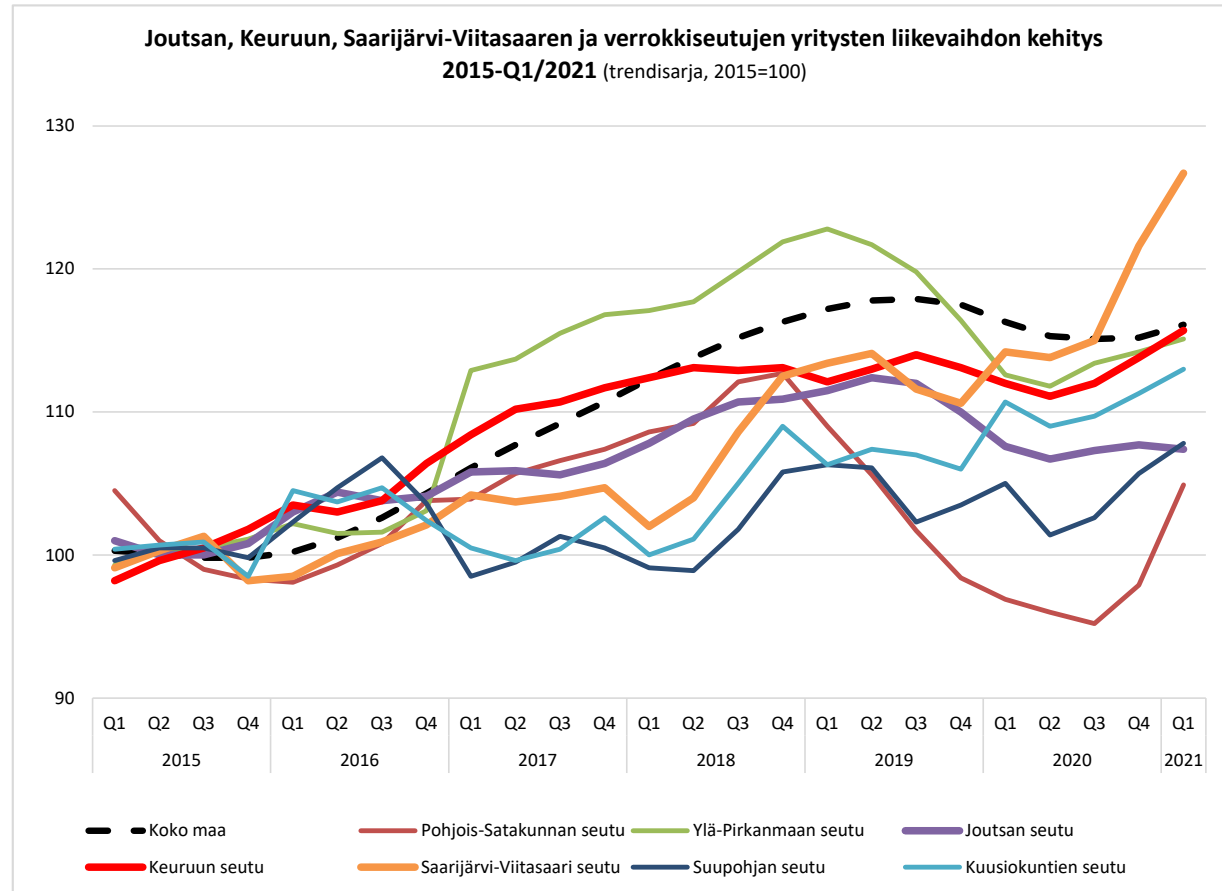

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2021: Yritysten liikevaihto Joutsan, Keuruun ja Saarijärvi-Viitasaaren seudulla

Vuosimuutos

	2020	2021/Q1
Koko maa	-4,2 %	0,1 %
Joutsan sk	-3,4 %	-1,9 %
Keuruun sk	-1,2 %	3,2 %
Saarijärvi-Viitasaari sk	6,3 %	10,9 %
Pohjois-Satakunnan sk	-5,8 %	8,4 %
Ylä-Pirkanmaan sk	-6,4 %	3,0 %
Suupohjan sk	-0,7 %	0,9 %
Kuusiokuntien sk	3,9 %	2,2 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Lisätietoja Keski-Suomen Aikajanasta:

Kirsi Mukkala, Keski-Suomen liitto
kirsi.mukkala@keskisuomi.fi